

Suojatiet ja jalkakäytävät

Suojatiejärjestelyt

Suojatiejärjestelyissä ja rakenteissa tulee ottaa huomioon eri käyttäjien tarpeet. Suositeltavia periaatteita ovat pyöräilyn ja jalankulun erottaminen toisistaan sekä ratkaisujen yhdenmukaisuus. Kuivatuksen huolellinen suunnittelu ja suojatiealueen hyvä valaisu on tärkeää. Esteettömyyden erikoistasolla valaistusvoimakkuus tulee olla jalkakäytävällä väh. 10 lx ja suojatiellä väh. 30 lx. Suojatiemerkin tulee olla hyväkuntoinen eikä sen lähellä saa olla vastaavasti kuvioituja alueita väärinkäsityksen välttämiseksi. Raidoituksen tummuuskontrastin tulee olla voimakas, vähintään keskiharmaan ja mustan/valkoisen eroa vastaava.

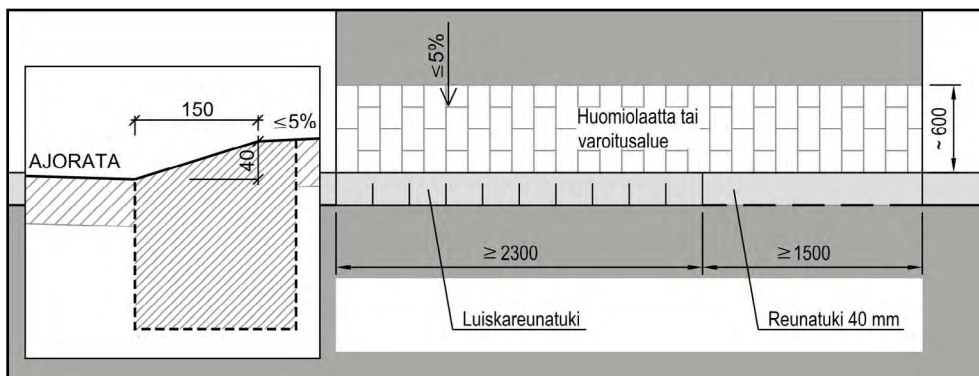
Suojatien pystysuoralla reunatuella varustetun osan tulee olla kohtisuorassa ylityssuuntaan nähden, jotta näkövammaisen saa siitä kulkusuunnan. Suojatiessä tulee aina olla vähintään 900 mm leveä luiskareunatuki; koneellinen kunnossapito vaatii vähintään 2300 mm. Luiskaus, jossa nouseaan 40 mm ajoradan tasosta 150 mm:n matkalla, tulee rakentaa huolellisesti. Pyörätien kohdalla tulee käyttää samaa luiskareunatukea. Suojatien reunatuen korkeussuunnan poikkeamat saa olla enintään ± 10 mm. Jalkakäytävän kaltevuus reunatuen vieressä ei saa ylittää 5 %:a.

Kulkuväylät ja -pinnat

Kulkuväylien leveyden tulee olla väh. 2300 mm, jotta niiden koneellinen puhtaanapito olisi mahdollista. Vapaan väylän leveyden tulee olla väh. 1500 mm, joka on riittävä myös avustajan tai opaskoiran kanssa liikkuvalla henkilölle. Kahden pyörätuolin kohdatessa leveyden tulee olla väh. 1800 mm. Väylän vapaan korkeuden tulee olla väh. 2200 mm, kuitenkin siten, että rakennuksen tai sen osan alikulkukorkeudeksi suositellaan väh. 3000 mm.

Jalankulkuväylän ja pyörätien pinnoittaminen toisistaan eroavalla materiaalilla on suositeltavaa. Kulkupinnan tulee olla erikoistasolla kova ja perustasolla kova tai melko kova ja luistamaton. Poikkeamat tasaisuudessa saavat olla enintään 5 mm ja laattojen saumat saavat olla enintään 5 mm leveitä.

Sivukaltevuutta saa olla erikoistasolla enintään 2 % ja perustasolla enintään 3 %. Pituuskaltevuutta saa olla erikoistasolla enintään 5 % ja perustasolla enintään 8 %. Luiskia koskevat edellisestä poikkeavat vaatimukset on esitelty ohjekortissa 3 Tasoerot.

SuRaKu-korteissa esitetään yleisohjeet esteettömien julkisten ulkoalueiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Korttien mallisuunnitelmissa esitetään yksi tapa tuottaa esteetöntä ympäristöä, mutta tuotteita ja suunnitteluratkaisuja kehittämällä voidaan ympäristön laadun ja esteettömyyden tasoa edelleen parantaa.

Korttien ohjeet perustuvat SuRaKu-projektissa määriteltyihin esteettömyyskriteereihin ja laadittuihin mallisuunnitelmiin. Ohjeet on päivitetty vastaamaan vuoteen 2022 mennessä voimaan tulleita asetuksia ja esteettömyyteen liittyviä ohjeita.

Alueet on jaettu kahteen esteettömyyden vaatimustason. Kaikkien alueiden tulisi olla vähintään perustasoa. Lisäksi seuraavilla alueilla tulisi toteuttaa korkeampaa esteettömyyden erikoistasoa:

- Kävelykatuympäristöt
- Keskusta-alueet, joilla on julkisia palveluja
- Vanhus-, vammais-, sosiaali- ja terveystoimintatilojen tarjoavien toimipaikkojen ympäristöt
- Alueet, joilla paljon vanhus- ja vammaisasuntoja
- Julkisen liikenteen terminaalialueet ja pysäkkialueet
- Liikunta- ja leikkipaikat, joilla huomioitu kaikki käyttäjät
- Esteettömät reitit esim. virkistysalueilla

Määräykset

Asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017

Asetus rakennuksen käyttö-turvallisuudesta 1007/2017

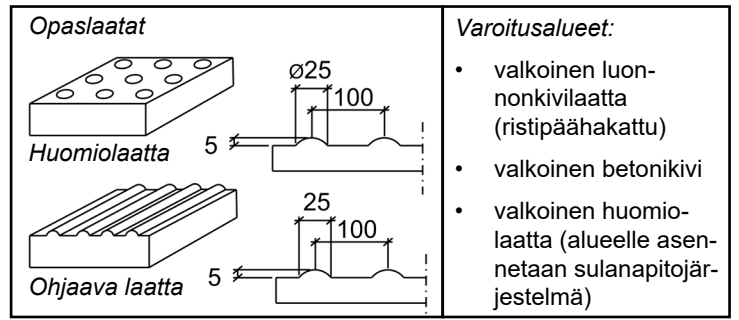
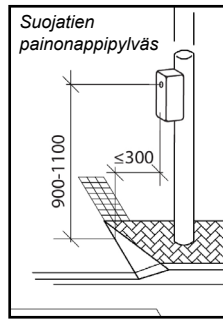
Muut ohjeet

RT -103141, 2019: Esteetön liikumis- ja toimimisympäristö

RT 98-11281, 2017: Liikenne-merkit ja opasteet kiinteistön ulkoalueilla

Esteetön rakennus ja ympäristö 2018

www.sujuva.info

Opaslaatat, ohjaavat raidat, varoitusalueet ja erotteluraidat

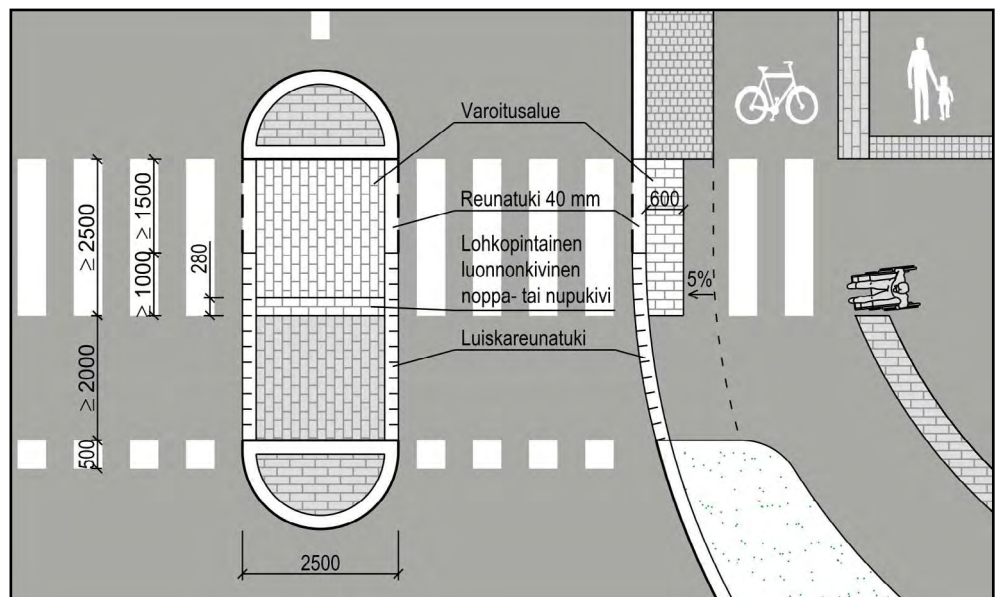
Opaslaattoja, ohjaavia raitoja ja varoitusalueita käytetään erikoistasolla näkövammaisten liikumisen ohjauksessa tai varoittamassa suojatiestä, portaista, reunatuesta, luiskasta tai muista tasoeroista. Perustasolla käytetään vastaavasti varoitusalueita. Huomiolaatta-alueella tai varoitusalueella merkitään suojatien jalankululle varattu kohta. Opaslaatoissa ja varoitusalueissa tulee olla päällysteestä selvästi erottuva tummuuskontrasti (keskiharmaan ja mustan/valkoisen eroa vastaava kontrasti).

Eri toimintoja erottelemassa tai tasoeroista varoittamassa käytetään pinnallaan alueen muista kulkupinnoista poikkeavia, karkeapintaisia raitoja, esim. noppa- tai nupukiviä. Jalankulkuväylän ja pyörätien välisen erotteluraidan leveys on 200–500 mm ja poikkeama muun päällysteen tasosta enintään 5 mm. Kun jalkakäytävä on ajoradan vieressä, suositellaan vähintään 500 mm leveää erotteluraitaa.

Suojatiemerkki- ja painonappiylväs

Suojatiemerkit tulisi sijoittaa järjestelmällisesti heti suojatiemerkinnän reunaan, 500 mm ajoradan reunasta, jotta näkövammaisen voi luotettavasti määrittellä suojatien sijainnin. Autoilija havaitsee lähelle ajoradan reunaan sijoitetun merkin helposti.

Liikennevalon painonappi tulee sijoittaa niin, että se on talvellakin painettavissa pyörätuolissa istuen. Painonapin tulee olla tunnistettavasti koholla ja siinä tulee olla merkkivalo. Erikoistason alueilla tulee valo-ohjatussa suojatiessä pääkulkusuunnissa aina olla ääniopastus ja perustasolla tarpeen mukaan. Vinosti lähtevässä suojatiessä tulee olla ylityssuunnan osoitin noppakiviraidoilla.

SuRaKu-ohjekortit

1. Suojatiet ja jalkakäytävät
2. Kävelykadut ja aukiot
3. Tasoerot
4. Julkiset piha-alueet
5. Puistokäytävät ja levähdyspaikat
6. Leikkipaikat
7. Pysäkkialueet
8. Tilapäiset liikennejärjestelyt

SuRaKu-kriteeritaulukot

Suojatien reunatuki, Ulkoporaat, Luiskat, Opaslaatat ja ohjaavat materiaalit, Erotteluraidat, Pysäkkikorokkeet, Sadevesikourut ja -kaivot, Kulkupinnat, Suojatiemerkinnät, Käsijohteet, Kaiteet, Painonappiylväs, Suojatiemerkkiylväs, Istuimet, Pollarit ja ajoesteet jalkakäytävällä, Suojatien keskisaareke, Kohokartta, Varoitusalueet.

SuRaKu-ohjekortit ja esteettömyyskriteerit löydät pdf-muodossa internet-sivulta www.hel.fi/helsinkikaikille/